

Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i lagen om brandfarliga och explosiva varor.

De förslag till ändringar i den aktuella lagen som utskottet tillstyrker behövs för att genomföra det omarbetade direktivet om explosiva varor inom EU. Direktivet syftar främst till att anpassa det tidigare explosivvarudirektivet till ett beslut inom EU om en gemensam ram för saluföring av produkter. I förslaget regleras det uttryckligen att export av explosiva varor omfattas av krav på tillstånd och att ekonomiska aktörer som inte tar fysisk befattning med explosiva varor också ska omfattas av aktsamhetskravet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2016.

I betänkandet föreslår utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att lagstiftningen som omfattar handgranater bör ses över och som ett underlag i det arbetet en kartläggning bör ske av explosiva ämnen i kriminella sammanhang.

Utskottet föreslår att övriga motionsyrkanden om klassning och straffsatser gällande handgranater avslås, bl.a. mot bakgrund av pågående utredningsarbete.

I betänkandet finns en reservation (S, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2015/16:94 Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor.

Tre yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2015/16.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	7
Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor	7
Klassning och straffsatsar gällande handgranater	8
Reservationer	11
Klassning och straffsatsar gällande handgranater, punkt 2 (S, MP)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	13
Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:94.

2. **Klassning och straffsatser gällande handgranater**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att genomföra en kartläggning av explosiva ämnen i kriminella sammanhang och att se över lagstiftningen som omfattar handgranater och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 4 och avslår motion

2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkandena 3 och 4.

Reservation (S, MP)

Stockholm den 5 april 2016

På försvarsutskottets vägnar

Allan Widman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Allan Widman (L), Åsa Lindestam (S), Lena Asplund (M), Alexandra Völker (S), Mikael Jansson (SD), Jan R Andersson (M), Kent Härstedt (S), Daniel Bäckström (C), Jakop Dalunde (MP), Lotta Olsson (M), Paula Holmqvist (S), Roger Richtoff (SD), Stig Henriksson (V), Mikael Oscarsson (KD), Mattias Ottosson (S), Kalle Olsson (S) och Dag Klackenbergh (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet antog den 26 februari 2014 direktiv 2014/28/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (det omarbetade explosivvarudirektivet). Direktivet, som trädde i kraft den 18 april 2014, ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 19 april 2016 och de nya bestämmelser som är nödvändiga för att genomföra direktivet ska tillämpas fr.o.m. den 20 april 2016.

Direktivet är en omarbetning av rådets direktiv 93/15/EEG av den 5 april 1993 om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (det tidigare explosivvarudirektivet).

Det omarbetade explosivvarudirektivet innebär inga ändringar av tillämpningsområdet för eller av de väsentliga skyddskraven i det tidigare explosivvarudirektivet, utan är främst ett led för att anpassa olika produkt direktiv till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG. Beslutet fungerar som en mall för hur rättsakter som reglerar produkter ska utformas. Direktivet har tillsammans med åtta andra harmoniserade produkt direktiv anpassats till beslutet genom det s.k. anpassningspaketet. Genom att följa samma mall är tanken att rättsakterna ska bli mer enhetliga när det gäller definitioner, skyldigheter för ekonomiska aktörer (exempelvis tillverkare och distributörer), krav på anmälda organ som kontrollerar produkter samt marknads kontroll. Anpassningen av direktivet till beslutet innebär bl.a. att vissa definitioner har lagts till, att de ekonomiska aktörernas skyldigheter har klargjorts och att anmälningskriterierna för anmälda organ har skärpts.

I regeringens proposition 2015/16:94 Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor föreslås de lagändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra direktivet i svensk rätt. Utöver de föreslagna ändringarna kan vissa anpassningar på förordningsnivå behöva göras. Huvuddelen av genomförandet av direktivet förutsätter emellertid åtgärder på myndighetsföreskriftsnivå. Ett sådant genomförandearbete bedrivs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), huvudsakligen med stöd av bemyndiganden i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor.

Inom Justitiedepartementet har promemorian Genomförande av det omarbetade explosivvarudirektivet (Ju2015/05400/L4) utarbetats. En sammanställning över remissvaren finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2015/05400/L4).

Inga följdmotioner till propositionen har lämnats in. Däremot behandlas i anslutning till detta ärende tre yrkanden från den allmänna motionstiden 2015/16 om klassning och straffsatser gällande handgranater.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 17 december 2015 att begära in Lagrådets yttrande över lagförslaget. Lagrådet lämnar förslaget utan erinran. I propositionens lagförslag görs några mindre språkliga justeringar i förhållande till lagrådsremissens lagförslag. Vidare föreslås ett tidigare ikraftträdande.

Bakgrund

Den svenska regleringen av explosiva varor

Den svenska regleringen av explosiva varor finns huvudsakligen i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad LBE, i förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad FBE, och i myndighetsföreskrifter. LBE trädde i kraft den 1 september 2010 och ersatte då lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. LBE är en allmänt hållen ramlag och regelverket får sitt konkreta innehåll genom bestämmelser som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. LBE omfattar såväl brandfarliga som explosiva varor. Detaljbestämmelser av utpräglat teknisk karaktär har undvikits på lag- och förordningsnivå. Den typen av bestämmelser har i stället utfärdats på myndighetsnivå. Myndighetsföreskrifter har tidigare meddelats av Sprängämnesinspektionen och, efter 2001 och fram till utgången av 2008, av Statens räddningsverk. Den 1 januari 2009 övertog MSB Statens räddningsverks verksamhet på området. Myndigheten kungör sina föreskrifter i sin författningssamling (MSBFS).

Det omarbetade direktivet om explosiva varor

Direktivet har tagits fram som ett led i genomförandet av det s.k. varupaketet som antogs av EU i juli 2008. I varupaketet ingår bl.a. beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter. Beslutet är tänkt att fungera som en mall för hur kommande och reviderade EU-rättsakter som reglerar produkter ska utformas. Det innehåller referensbestämmelser om t.ex. definitioner, skyldigheter för ekonomiska aktörer (dvs. tillverkare, distributörer, importörer m.fl.) och krav på anmälda organ som kontrollerar produkter. I varupaketet ingår även Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter. För svensk del innebär ackreditering i korthet att Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac), som är Sveriges nationella ackrediteringsorgan, har bedömt att de företag eller organisationer som utför bedömning av överensstämmelse har den specifika kompetens som krävs för att utföra denna uppgift. Förordningen innehåller också

bestämmelser om marknadskontroll och gränskontroll. Marknadskontroll innebär kontroll av att produkter som gjorts tillgängliga på den inre marknaden uppfyller gällande krav. Sedan den 1 januari 2010 är bestämmelserna i förordningen direkt tillämpliga i samtliga medlemsstater.

Bestämmelserna i beslut nr 768/2008/EG och förordning (EG) nr 765/2008 hör nära samman och kompletterar varandra. Till skillnad från förordningen är bestämmelserna i beslutet inte direkt tillämpliga utan har integrerats i direktivet som sedan ska genomföras i nationell rätt. Anpassningen till beslut nr 768/2008/EG innebär inga ändringar av tillämpningsområdet för eller de väsentliga skyddskraven i det tidigare explosivvarudirektivet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen lämnar förslag till de ändringar i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor som krävs för att genomföra det omarbetade direktivet om explosiva varor inom EU. Direktivet syftar främst till att anpassa det tidigare explosivvarudirektivet till ett beslut inom EU om en gemensam ram för saluföring av produkter. Regeringen föreslår att det uttryckligen regleras i lagen att export av explosiva varor omfattas av krav på tillstånd och att ekonomiska aktörer som inte tar fysisk befattning med explosiva varor också ska omfattas av aktsamhetskravet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2016.

Utskottets överväganden

Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Propositionen

I propositionen anger regeringen att den svenska lagstiftningen i stor utsträckning redan uppfyller kraven i det omarbetade explosivvarudirektivet. Det kan noteras att en stor del av regelverket på området sedan tidigare är genomfört genom myndighetsföreskrifter. Regeringens bedömning är att även de ändringar som krävs för att genomföra direktivet till största delen bör göras på myndighetsföreskriftsnivå, eftersom bestämmelserna i direktivet i stor utsträckning är av detaljerad och teknisk karaktär. Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad LBE.

Regeringen föreslår därför att ett tillägg görs i LBE så att även åtgärder efter befattning med explosiva varor omfattas av lagens tillämpningsområde. Vidare ska ett tillägg göras som klargör att aktsamhetskravet även gäller för den som utan att hantera en explosiv vara tillhandhåller en sådan på marknaden.

Regeringen föreslår också att en definition av export läggs till i LBE. Därutöver föreslås att lagen kompletteras med ett uttryckligt krav på tillstånd för export av explosiva varor och med att det är MSB som ska pröva sådana ansökningar om tillstånd. Även följdändringar med anledning av att export ska kräva tillstånd föreslås.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2016.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte lett till några följdmotioner eller några andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och att det bör antas. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen antar det lagförslag som läggs fram i propositionen.

Klassning och straffsatser gällande handgranater

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att genomföra en kartläggning av explosiva ämnen i kriminella sammanhang och att se över lagstiftningen som omfattar handgranater och tillkännager detta för regeringen. Övriga motionsyrkanden avslås, bl.a. mot bakgrund av pågående utredningsarbete.

Jämför reservation (S, MP).

Motionerna

I motion 2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) anføres att trots att tryggheten i Sverige har ökat under de senaste åren finns det fortsatt stora utmaningar. Tung gängkriminalitet, skjutningar på öppen gata och användandet av handgranater är allvarligt och oacceptabelt.

Det är i sammanhanget viktigt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att stoppa tillgången på explosiva ämnen, såsom handgranater, menar motionärerna. I dag klassas handgranater som explosiva ämnen och inte som vapen. Det finns anledning att se över regelverket och utreda om handgranater bör klassas på ett annat sätt än i dag och därigenom göra det enklare för tullen att stoppa införseln, och för polis och rättsväsende att lagföra de som använder handgranater i kriminella sammanhang. Motionärerna föreslår att en kartläggning av explosiva ämnen i kriminella sammanhang görs och att lagstiftningen som omfattar handgranater ses över (yrkande 4).

Roger Haddad m.fl. (FP) anför i motion 2015/16:2785 att den grova organiserade brottsligheten är ett allvarligt hot mot rättssamhället och enskilda människors trygghet. Polismyndigheten pekar i sin rapport om organiserad brottslighet (maj 2015) ut den ökande våldsanvändningen som ett av de största problemen som är kopplade till organiserad brottslighet, och bedömer även att tillgången till skjutvapen ökat bland kriminella. Konverterade skjutvapen och automatvapen har blivit vanligare, liksom handgranater och sprängmedel.

Handgranater saknar fredlig användning men klassas trots detta inte som vapen utan sorterar under lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad LBE. Motionärerna föreslår att handgranater ska klassas som vapen (yrkande 3) och att otillåten hantering av handgranater således ska klassas som vapenbrott. Enligt motionen hindrar inte detta att straffsatserna i LBE också ses över och bringas i nivå med straffsatserna i vapenlagen (yrkande 4).

Pågående arbete

Regeringen gav i november 2015 en utredare i uppdrag (Ju2015/08872/P) att, med utgångspunkt i de förändringar av straffbestämmelserna i vapenlagen som

trädde i kraft den 1 september 2014 samt med beaktande av allmänna straffrättsliga principer om bl.a. proportionalitet och ekvivalens, göra en översyn av straffbestämmelserna i LBE och lämna förslag till författningsändringar.

Bakgrunden till uppdraget uppges vara det stora antal explosioner som inträffat i kriminella sammanhang där bl.a. handgranater har använts. Även andra föremål än handgranater omfattas av regelverket om brandfarliga och explosiva varor, t.ex. dynamit och andra sprängmedel. Det är viktigt att samhället kan ingripa på ett effektivt och ändamålsenligt sätt mot olovliga förfaranden med brandfarliga och explosiva varor, understryker regeringen.

Regeringen menar att ett otillåtet förfarande med t.ex. handgranater, minor eller andra sprängmedel kan vara en väl så farlig och straffvärd gärning som de allvarligare fallen av otillåtna förfaranden med skjutvapen. Samma överväganden som låg till grund för de skärpningar av straffen för vapenbrott som gjorts gäller även för sådana olovliga förfaranden som omfattas av bestämmelserna i LBE.

Utredaren gavs dessutom i uppdrag att se över bestämmelserna i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (den s.k. inregränslagen) i syfte att utreda möjligheten att låta såväl handgranater som vissa andra varor som avses i LBE omfattas av inregränslagen och lämna förslag till de författningsändringar som bedöms nödvändiga och lämpliga. Eftersom brandfarliga och explosiva varor inte omfattas av inregränslagen saknar Tullverket i dag befogenhet att ingripa med stöd av inregränslagen vid illegal införsel från ett annat EU-land.

Den del av uppdraget som avser en översyn av straffbestämmelserna i LBE redovisades den 29 mars 2016. Resterande del av uppdraget ska redovisas se nast den 23 juni 2016.

I sin delredovisning av uppdraget (Ju 2015:J) konstaterar utredaren att det grova brottet mot LBE i straffvärdeshänseende är för lågt värderat i förhållande till det grova och det synnerligen grova vapenbrottet. Det bör därför, av ekvivalensskäl, tillses att straffskalan för brott mot LBE ger möjlighet att döma ut motsvarande straff som straffskalan i vapenlagen. Straffansvaret enligt LBE omfattar emellertid också åtskilliga gärningar som inte är jämförliga med vapenbrott. Detta betyder att den skärpta synen på brott mot LBE bör avse endast de fall av brott mot LBE som kan jämföras med vapenbrott. Detta gäller i första hand sådana explosiva varor, t.ex. handgranater, bomber och minor, som direkt och på plats kan användas för att skada människor och egendom. Också i andra fall – t.ex. när det är fråga om innehav av en stor mängd sprängmedel som för att bli farligt förutsätter någon form av tändmedel – kan det finnas anledning att jämföra explosiva varor med vapen. Det kan emellertid inte anses vara motiverat med en strängare syn på mindre allvarliga brott mot LBE. Detta innebär att straffminimum i lagen bör vara kvar, menar utredaren, medan nivåerna för uppsåtliga brott mot tillståndsplikten i de övre delarna bör anpassas efter nivåerna i vapenlagen. Utredaren föreslår att de föreslagna ändringarna i LBE träder i kraft den 1 mars 2017.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser allvarligt på den ökade användningen av vapen och sådana explosiva varor som handgranater och andra sprängmedel ute i samhället. Det är därför viktigt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att stoppa tillgången på dessa explosiva varor för brottsliga syften.

I dag klassas handgranater som explosiva varor och inte som vapen. Det finns anledning att se över det regelverket och utreda om handgranater bör klassas på ett annat sätt än i dag och därigenom göra det enklare för tullen att stoppa införseln, och för polis och rättsväsende att lagföra de som använder sådana i kriminella sammanhang.

Utskottet välkomnar den inledda översynen av Tullverkets befogenheter men anser att regeringens pågående översyn av straffbestämmelserna i LBE bör utvidgas till att även omfatta en översyn av lagsstiftningen som helhet gällande handgranater. Som ett underlag i det arbetet bör en kartläggning av explosiva ämnen i kriminella sammanhang göras. Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager detta för regeringen. Med detta tillstyrks motion 2015/16:2650 (M, C, FP, KD) yrkande 4.

Resultatet av denna översyn bör inte föregripas varför motion 2015/16:2785 (FP) yrkande 3 avstyrks. Utskottet avstyrker också yrkande 4 i samma motion eftersom det får anses tillgodosett genom att regeringen för närvarande ser över straffsatserna i LBE.

Reservationer

Klassning och straffsatser gällande handgranater, punkt 2 (S, MP)

av Åsa Lindestam (S), Alexandra Völker (S), Kent Härstedt (S), Jakop Dalunde (MP), Paula Holmqvist (S), Mattias Ottosson (S) och Kalle Olsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 4 och

2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Vi instämmer i att det är oroväckande att den brottsliga användningen av explosiva varor som t.ex. handgranater har ökat ute i samhället. Likt regeringen menar vi att det är viktigt att samhället kan ingripa på ett effektivt och ändamålsenligt sätt mot olovlig användning av handgranater och andra brandfarliga och explosiva varor. Regeringens initiativ att utreda hur straffbestämmelserna i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad LBE, bör förändras välkomnas därmed. För oss är det primärt viktigaste att en skärpt syn på en sådan brottslighet får genomslag i straffbestämmelserna i LBE och att dessa bestämmelser är i linje med dem i den nu gällande vapenlagen (1996:67). Eftersom utredningen precis har lämnat ett delbetänkande och dess uppdrag att också se över Tullverkets befogenheter enligt den s.k. inregränslagen (1996:701) ännu inte är klar, anser vi inte att regeringens beredning av frågan bör föregripas och föreslår därmed att samtliga motionsyrkanden avslås.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:94 Genomförande av det omarbetade direktivet om explosiva varor:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kartläggning av explosiva sprängämnen i kriminella sammanhang och att se över lagstiftningen som omfattar handgranater och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om klassning av handgranater som vapen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om straffsattserna i lagen om brandfarliga och explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs¹ att 1, 5, 6, 16, 18, 19 och 36 §§ och rubriken närmast efter 5 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Denna lag gäller hantering, överföring *och import* av brandfarliga och explosiva varor *samt* sådana förberedande åtgärder som behövs med hänsyn till brand- och explosionsrisken *samt* konsekvenserna av en brand eller en explosion.

Denna lag gäller hantering, överföring, import *och export* av brandfarliga och explosiva varor *och* sådana förberedande *och efterföljande* åtgärder som behövs med hänsyn till brand- och explosionsrisken *och till* konsekvenserna av en brand eller en explosion.

Lagens syfte är att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor. Lagen ska även förebygga obehörigt förfarande med varorna.

5 §

I denna lag avses med

1. hantering: tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, återvinning, destruktion, saluförande, underhåll, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

2. överföring: varje fysisk förflyttning inom Sverige eller till Sverige från land som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor. Förflyttning inom en och samma anläggning utgör dock inte överföring.

3. import: införsel till Sverige från annat land än land som ingår i EES eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor.

4. export: *utförsel från Sverige*

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/28/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

till annat land än land som ingår i EES eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor.

Krav vid hantering, överföring och import av brandfarliga och explosiva varor

Krav vid hantering, överföring, import eller export av brandfarliga och explosiva varor

6 §

Den som hanterar, överför eller importerar brandfarliga eller explosiva varor ska vidta de åtgärder och de försiktighetsmått som behövs för att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av varorna *samt* för att förebygga obehörigt förfarande med varorna.

Den som hanterar, överför, importerar eller exporterar brandfarliga eller explosiva varor ska vidta de åtgärder och de försiktighetsmått som behövs för att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av varorna och för att förebygga obehörigt förfarande med varorna. *Aktsamhetskravet omfattar även den som tillhandahåller en explosiv vara på marknaden utan att hantera varan.*

16 §

Den som hanterar, överför eller importerar explosiva varor och den som yrkesmässigt eller i större mängd hanterar brandfarliga varor ska ha tillstånd till det.

Den som hanterar, överför, importerar eller exporterar explosiva varor och den som yrkesmässigt eller i större mängd hanterar brandfarliga varor ska ha tillstånd till det.

Tillstånd enligt denna lag behövs inte för hantering av brandfarliga varor som avser transport i sådan rörledning för vilken koncession har meddelats enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar eller enligt naturgaslagen (2005:403). Verksamheten ska dock uppfylla kraven för tillståndspliktig verksamhet enligt denna lag.

18 §

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska pröva frågor om tillstånd till explosiva varor som avser

1. tillverkning, bearbetning, behandling, destruktion, underhåll och återvinning,

2. annan hantering som sker i anslutning till sådan hantering som nämns i 1,

3. gränsöverskridande överföring,

4. import, och

4. import,

5. export, och

5. sådan hantering som Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

6. sådan hantering som Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

Frågor om tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor i övriga fall ska prövas av den kommun där varorna ska hanteras. Gäller frågan förvaring i flyttbart förråd och ska förvaringen ske i mer än en kommun, ska frågan prövas av den kommun där sökanden är bosatt eller där verksamheten huvudsakligen ska bedrivas.

19 §

Tillståndsmyndigheten ska pröva om den som söker tillstånd och dess föreståndare, om föreståndaren ska godkännas enligt 9 §, har förutsättningar för att hantera, överföra *och* importera brandfarliga och explosiva varor i enlighet med lagen och de föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.

Tillståndsmyndigheten ska pröva om den som söker tillstånd och dess föreståndare, om föreståndaren ska godkännas enligt 9 §, har förutsättningar för att hantera, överföra, importera *eller exportera* brandfarliga och explosiva varor i enlighet med lagen och de föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.

Tillståndet ska begränsas till viss tid och innehålla de villkor som behövs för att hanteringen, överföringen *eller* importen ska ske i enlighet med 1 § andra stycket.

Tillståndet ska begränsas till viss tid och innehålla de villkor som behövs för att hanteringen, överföringen, importen *eller exporten* ska ske i enlighet med 1 § andra stycket.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till brand- eller explosionsrisken *samt* konsekvenserna av en brand eller en explosion, får tillståndsmyndigheten besluta om nya eller ändrade villkor för tillståndet.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till brand- eller explosionsrisken *och till* konsekvenserna av en brand eller en explosion, får tillståndsmyndigheten besluta om nya eller ändrade villkor för tillståndet.

36 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka varor som på grund av sina egenskaper eller sin sammansättning eller av annan orsak ska anses utgöra brandfarliga eller explosiva varor,

2. klassificering av brandfarliga och explosiva varor,

3. brandfarliga och explosiva varors egenskaper och utförande,

4. undantag från lagens tillämpning i fråga om viss vara eller viss hantering, överföring *och* import,

4. undantag från lagens tillämpning i fråga om viss vara eller viss hantering, överföring, import *eller export*,

5. åtgärder och försiktighetsmått som anges i 6 §,

6. utredning som anges i 7 §,

7. kompetens som anges i 8 §,

8. föreståndare som anges i 9 §,

9. byggnad, annan anläggning och anordning som anges i 10 § samt att sådan byggnad, anläggning och anordning inte får användas, saluhållas eller säljas om den inte efter kontroll genom teknisk provning, besiktning eller annan undersökning har befunnits vara betryggande från skyddssynpunkt,

10. förvaring och förpackning som anges i 11 §,

11. godkännande som anges i 12 §,

12. vad som ska förstås med plastiska sprängämnen som anges i 13 § samt om hur sådan märkning med spårämne ska ske,

13. information som anges i 14 §,

14. hantering av frågor om tillstånd,

15. att hantering, överföring eller import av en brandfarlig eller explosiv vara ska vara förbjuden, om ett sådant förbud är av särskild betydelse med hänsyn till brand- eller explosionsrisken samt konsekvenserna av en brand eller en explosion, och

15. att hantering, överföring, import eller export av en brandfarlig eller explosiv vara ska vara förbjuden, om ett sådant förbud är av särskild betydelse med hänsyn till brand- eller explosionsrisken och till konsekvenserna av en brand eller en explosion, och

16. avgifternas storlek enligt denna lag.

Kommunen får meddela föreskrifter om avgifternas storlek enligt denna lag när det gäller den egna verksamheten.

En kommun får meddela föreskrifter om avgifternas storlek enligt denna lag när det gäller den egna verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2016.